

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi dłużników

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego z dnia 23 listopada 2007 r.

w sprawie z wniosku wierzycieli A. Spółki z o.o. w P. i D. Spółki Cywilnej w S.

przy uczestnictwie dłużników K. S. i B. S.

z udziałem nabywcy R. K. i Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w S.

o egzekucję,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 października 2008 r.,

zażalenia dłużnika K. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 3 marca 2008 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

K. S. we wniosku z 20 sierpnia 2007 r. skierowanym do Sądu Okręgowego Wydziału Cywilno-Odwoławczego domagał się stwierdzenia niezgodności z prawem wydanego orzeczenia konkretyzując je przez wskazanie sygnatury (oznaczenia) akt. Sąd po zarejestrowaniu sprawy wezwał skarżącego:

1. do uzupełnienia braków formalnych przez wskazanie wartości egzekwowanego roszczenia, wskazania wszystkich stron postępowania i ich adresów, dołączenie odpisów skargi dla wszystkich uczestników oraz dwóch dodatkowych odpisów do akt Sądu Najwyższego, pod rygorem odrzucenia skargi, a ze względu na złożony jednocześnie wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych,
2. do złożenia oświadczenia o stanie rodzinnym, majątkowych oraz dochodach pod rygorem zwrotu wniosków.

W dniu 23 listopada 2007 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę wobec stwierdzenia, że braki wymienione w punkcie 1 nie zostały uzupełnione oraz zwolnił skarżącego od opłat i ustanowił pełnomocnika – radcę prawnego.

Okręgowa Izba Radców Prawnych w dniu 30 listopada 2007 r. zawiadomiła o ustanowieniu pełnomocnika z urzędu, a w dniu 15 stycznia 2008 r. wpłynęło zażalenie na postanowienie z 23 listopada 2007 r. z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego wniesienia. Pełnomocnik uzasadniał wniosek o przywrócenie terminu tym, że dopiero w dniu 2 stycznia 2008 r. otrzymał zawiadomienie o ustanowieniu w tej sprawie i nie mógł w terminie zapoznać się z obszernym przedmiotem sprawy.

Zażalenie i wniosek o przywrócenie terminu zostały rozpoznane przez sąd w dniu 3 marca 2008 r. Postanowieniami z tego dnia Sąd Okręgowy odrzucił wniosek o przywrócenie terminu oraz odrzucił zażalenie.

Uzasadniając odrzucenie zażalenia, Sąd wskazał, że termin do wniesienia zażalenia na postanowienie z 23 listopada 2007 r. biegł od chwili doręczenia skarżącemu odpisu postanowienia i upłynął w dniu 21 grudnia 2007 r. Zażalenie wniesione zostało zatem wniesione po upływie terminu. Bieg tego terminu nie został wstrzymany przez jednoczesne żądanie przywrócenia terminu (do wniesienia zażalenia), ponieważ ten wniosek był również spóźniony. Wynika to z twierdzeń

skarżącego, przyznającego, że o ustanowieniu go pełnomocnikiem dowiedział się w dniu 2 stycznia 2008 r.

Postanowienie z 3 marca 2008 r o odrzuceniu zażalenia zostało zaskarżone zażaleniem do Sądu Najwyższego. Pełnomocnik – T. B. radca prawny podniosła w uzasadnieniu, że „wniosek o przywrócenie terminu wraz z zażaleniem wniosła tak szybko, jak było to możliwe, a opracowanie (tych pism) wymagało zapoznania się z całością postępowania sądowego, dlatego wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Okoliczności faktyczne przytoczone w zażaleniu nie usprawiedliwiają zawartego w nim wniosku, ponieważ skutki czynności procesowych dokonanych po terminie regulują przepisy ustawy.

Postanowienie o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu nie podlega odrębnemu zaskarżeniu (por. np. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego: z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, OSNC 1999, nr 5, poz. 87; z dnia 31 maja 2000 r., III CZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1 i z dnia 6 października 2000 r., III CZP 31/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 22 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, Biul. SN 2005, nr 10, s. 14 postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2000 r., I PZ 40/00 niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2008 r. II CZ 54/08). Badanie takiego postanowienia na podstawie art. 380 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394³ § 3 k.p.c. jest wprawdzie dopuszczalne, lecz warunkiem takiej kontroli (niezaskarżalnego) postanowienia, które miało wpływ na wynik sprawy, jest zamieszczenie w środku odwoławczym stosownego wniosku. Gdy w sprawie występuje profesjonalny pełnomocnik wniosek powinien być jednoznacznie sformułowany, gdyż nie ma podstaw do przypisywania pismom przez niego wnoszonym treści wprost w nich nie wyrażonych. Zażalenie przedstawione Sądowi Najwyższemu nie spełnia przedstawionego wyżej wymagania.

Niezakwestionowane we właściwy sposób postanowienie, rozprawiające się z wnioskiem o przywrócenie terminu, niweczy wszelkie argumenty przeciw ustaleniu stanowiącemu podstawę zaskarżonego do Sądu Najwyższego

orzeczenia, iż zażalenie zostało wniesione przez pełnomocnika po upływie tygodniowego terminu. Konsekwencje takiego stanu regulują jednoznacznie art. 370 w związku z art. 397 § 2 k.p.c. prawidłowo zastosowane przez Sąd Okręgowy.

Sąd Najwyższy dostrzega brak harmonizacji skutków upływu terminu i czasu niezbędnego do rozpoznania wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu i wykonania przez organ samorządu postanowienia w tym przedmiocie. Prawidłowe wyważenie sprzeczności między postulatem sprawności postępowania i równością wobec prawa a „prawem do sądu” należy do ustawodawcy. Nie ma zatem uzasadnienia postulat „płynności” ustawowych terminów procesowych, zależnej od czynników przypadkowych, np. od rozmiarów akt lub rodzaju czynności, który zdaje się wynikać z zażalenia.

Uznając brak uzasadnionej podstawy zażalenia Sąd Najwyższy zgodnie z art. 394¹ § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. postanowił jak na wstępie.